3. Το γεγονός ότι ακολουθείται η διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 24, δεύτερη παράγραφος, της Συνθήκης περί συγχωνεύσεως για τη θέσπιση και την τροποποίηση του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως και όχι η διαδικασία του άρθρου 13 του πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων που προβλέπει ότι επιβάλλεται φόρος υπέρ των Κοινοτήτων στις αποδοχές των υπαλλήλων, προκειμένου να θεσπιστεί νέα επιβάρυνση όπως η έκτακτη εισφορά λόγω κρίσεως, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως καταστρατήγηση διαδικασίας εφόσον η πρώτη διαδικασία η οποία προβλέπει τη διενέργεια διαβουλεύσεων μεταξύ των ενδιαφερομένων οργάνων, ιδίως της Συνελεύσεως, προσφέρει στους υπαλλήλους περισσότερα εχέγγυα από τη δεύτερη.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
MARCO DARMON
της 6ης Μαρτίου 1985 *

Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

1. Η υπό κρίση προσφυγή που άσκησαν ο Roland Abrias και άλλοι, μόνιμοι και λοιποί υπάλληλοι της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, έχει ως αντικείμενο την ακύρωση των εκκαθαριστικών σημειωμάτων αποδοχών από το Φεβρουάριο του 1982 και μετά, κατά το ότι συνιστούν την πρώτη εφαρμογή τόσο της νέας μεθόδου αναπροσαρμογής των αποδοχών που προβλέπει η απόφαση 81/1061 του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 1981 (ΕΕ L 386, σ. 6) καθώς και της έκτακτης εισφοράς λόγω κρίσεως που θέσπισε ο κανονισμός 3821/81 του Συμβουλίου, της ίδιας ημερομηνίας (ΕΕ L 386, σ. 1), κειμένων των οποίων τη νομιμότητα αμφισβητούν οι προσφεύγοντες.

Η σημασία των πράξεων αυτών καθώς και του οικείου πλαισίου εξηγούν την παρέμβαση, υπέρ της Επιτροπής, του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των συνδικαλιστικών ενώσεων (Unions syndicales) των Βρυξελλών και του Λουξεμβούργου.

2. Στο σημείο αυτό πρέπει να σημειωθεί ότι δυνάμει του άρθρου 65 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως το Συμβούλιο μελετά

« αν αρμόζει να προβεί σε αναπροσαρμογή των αποδοχών στο πλαίσιο της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής των Κοινοτήτων. Λαμβάνονται ιδίως υπόψη η ενδεχόμενη αύξηση των μισθών στις δημόσιες υπηρεσίες και οι ανάγκες προσλήψεων ».

Η απόφαση της 15ης Δεκεμβρίου 1981 (στο εξής η απόφαση) τροποποιεί τη *μέθοδο* αναπροσαρμογής των αποδοχών των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού των Κοινοτήτων. Πρόκειται για το τρίτο νομοθέτημα αυτού του είδους· τα δύο πρώτα θεσπίστηκαν το 1972 και το 1976, σας είναι δε γνωστά δεδομένου ότι τα εξετάσατε ιδίως στο πλαίσιο δύο υποθέσεων Επιτροπή κατά Συμβουλίου, 81/72 (Rec. 1973, σ. 575) και 59/81 (Συλλογή 1982, σ. 3329).

* Μετάφραση από τα γαλλικά.

Η απόφαση προβλέπει ότι για περίοδο 10 ετών από 1ης Ιουλίου 1981 η προσαρμογή των αποδοχών θα γίνεται βάσει τεσσάρων παραγόντων που αναφέρονται στο παράρτημα. Τρεις από τους παράγοντες αυτούς, η εξέλιξη του κόστους ζωής, η εξέλιξη των εισοδημάτων των δημοσίων υπαλλήλων στα κράτη μέλη και οι ανάγκες προσλήψεων περιλαμβάνονταν ήδη στη μέθοδο του 1976 ενώ ο τελευταίος, « η οικονομική και κοινωνική κατάσταση », αντικατέστησε τους « γενικούς παράγοντες οικονομικού και κοινωνικού χαρακτήρα » που λαμβάνονταν υπόψη μέχρι τότε.

Η υπό κρίση διαφορά πηγάζει απ' αυτό το νέο δείκτη. Συγκεκριμένα όπως αναφέρεται στο σημείο II-2 του παραρτήματος

« Κατά την πρώτη πενταετή περίοδο, η σημερινή οικονομική και κοινωνική κατάσταση, που εκτιμάται βάσει αντικειμενικών στοιχείων που παρέχει για το σκοπό αυτόν η Επιτροπή, λαμβάνεται υπόψη με τη σύσταση μιας εισφοράς, οι επιμέρους όροι της οποίας καθορίζονται από νέες διατάξεις του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως και του καθεστώτος που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό. »

Αυτό είναι το αντικείμενο του κανονισμού 3821/81 του Συμβουλίου (στο εξής ο κανονισμός) με τον οποίο τροποποιείται για την ίδια δεκαετή περίοδο ο κανονισμός υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων καθώς και το καθεστώς που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό. Συγκεκριμένα με το άρθρο 1 του εν λόγω κανονισμού προστίθεται στον κανονισμό υπηρεσιακής καταστάσεως το άρθρο 66α, η παράγραφος 1 του οποίου ορίζει:

« 1) Προσωρινά, και για την περίοδο που λήγει την 1η Ιουλίου 1991, καθιερώνεται ειδική εισφορά η οποία επιβάλλεται κατά παρέκκλιση του άρθρου 3, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ) αριθ. 260/68, στις καθαρές αποδοχές, συντάξεις και αποζημιώσεις λόγω λήξης καθηκόντων. »

Όπως προβλέπουν το άρθρο 3 του κανονισμού και η πέμπτη αιτιολογική σκέψη της αποφάσεως, οι εν λόγω διατάξεις έχουν ταυτόχρονη εφαρμογή.

3. Για να εκτιμηθεί η έκταση των προσβαλλομένων πράξεων οι τελευταίες πρέπει να ενταχθούν στο οικείο πλαίσιο.

Συγκεκριμένα οι πράξεις αυτές απηχούν μια αποφασιστική μεταστροφή της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής στο πλαίσιο της Κοινότητας και αποτελούν το αποτέλεσμα μακράς επεξεργασίας.

Α. Όπως μαρτυρούν οι ετήσιες εκθέσεις επί της οικονομικής καταστάσεως της Κοινότητας, από το 1980 σημειώνεται στροφή στην οικονομική και κοινωνική πολιτική τόσο της Κοινότητας όσο και των κρατών μελών.

Έτσι στην έκθεση του 1980 αναφέρεται ότι:

« Η αισθητή ανάσχεση του πληθωρισμού αποτελεί πρωταρχική προϋπόθεση για τη βελτίωση της τάσεως προς επενδύσεις και την ενίσχυση της εμπιστοσύνης των οικοκυριών η οποία με τη σειρά της είναι αναγκαία για να αποφευχθεί η αύξηση της προληπτικής αποταμίευσης και η μείωση της κατανάλωσης. »

και ότι κατά συνέπεια:

« Εντός της Κοινότητας ως συνόλου οι πραγματικοί μισθοί δεν πρέπει... κατά τα προσεχή έτη να αυξηθούν ακριβώς κατά τον ίδιο ρυθμό όπως και η παραγωγικότητα » (JO L 375 της 31.12.1980, σ. 21).

Με το ίδιο πνεύμα η έκθεση του 1981 αναφέρει στο τμήμα που αφιερώνεται στη « σκιαγράφηση της οικονομικής πολιτικής για την Κοινότητα », ότι:

« πρέπει να γίνει αποδεκτό, σε σειρά κρατών, ότι οι πραγματικές αυξήσεις των μισθών πρέπει να είναι για μία περίοδο κατώτερες από την αύξηση της παραγωγικότητας ώστε η οικονομία να επανακάμψει σε ριζικά υψηλότερους βαθμούς επενδύσεων και αναπτύξεως » (ΕΕ L 385 της 31.12.1981, σ. 7).

Ακολουθείται δηλαδή πολιτική που έχει ως στόχο να συγκρατήσει την αύξηση των δημοσίων δαπανών. Το ενδιαφέρον αυτό συμμερίζονται σε μεγάλο βαθμό τα κράτη μέλη και αντιμετωπίζουν το θέμα κατά διάφορους τρόπους όπως αναφέρουν απαντώντας στις ερωτήσεις που τους υποβάλατε τόσο η Επιτροπή όσο και το Συμβούλιο και η συνδικαλιστική ένωση. Όπως διευκρίνισε η Επιτροπή με την από 6 Μαΐου 1981 « συμπληρωματική ανακοίνωση » προς το Συμβούλιο « σχετικά με τις λεπτομέρειες εφαρμογής του εξαιρετικού και ενιαίου για τις αποδοχές των υπαλλήλων μέτρου », η γενική αυτή πολιτική στηρίζεται στη διαπίστωση ότι

« ένας από τους κρίσιμους παράγοντες της κάμψεως της οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης της Κοινότητας... φαίνεται ότι είναι η ανεπαρκής προσαρμογή των πραγματικών μισθών στο σύνολο της οικονομίας σε σχέση με τους διαθέσιμους πόρους » [έγγραφο COM (81) 235 τελικό, σ. 1].

Έτσι εξηγείται το ότι η έκτακτη εισφορά υπολογίζεται

« με βάση οικονομικά στοιχεία που θα αναφέρονται στο μέσο όρο των αποκλίσεων που διαπιστώνονται στα κράτη μέλη ανάμεσα στην εξέλιξη των πραγματικών μισθών κατά κεφαλή και την εξέλιξη:

— της συνολικής παραγωγικότητας...,

— της κατανεμητέας παραγωγικότητας...,

— της παραγωγικότητας κατά κεφαλή ενεργού πληθυσμού... »

(πρώτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού).

Στο πλαίσιο αυτής ακριβώς της πολιτικής και της εφαρμογής της εντάσσεται η διαδικασία των διαβουλεύσεων που κατέληξε στη θέσπιση των προσβαλλομένων αποφάσεων και κανονισμού.

Β. Δεν θα περιγράψω λεπτομερώς τα διαδοχικά στάδια αυτής της διαδικασίας. Αρκεί να αναφέρω ότι πηγάζει από τη θέληση να ξεπεραστεί η ακαταλληλότητα της μεθόδου του 1976 με γνώμονα την ανάγκη να ληφθεί υπόψη η χειροτέρευση της οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης.

Ήδη στις 31 Ιανουαρίου 1981, σε συνάντηση « στρογγυλής τραπέζης » των εκπροσώπων της Επιτροπής και των αντιπροσωπευτικών συνδικαλιστικών οργανώσεων επήλθε συμφωνία ως προς ορισμένο αριθμό μέτρων που θεωρήθηκαν ως σύνολο και αναφέρονται κυρίως στη διατήρηση της αρχής του παραλληλισμού και στην αποδοχή εκ μέρους των υπαλλήλων μιας εκούσιας συνεισφοράς επι των μισθών τους για την αντιμετώπιση των συνεπειών που έχουν οι ιδιαίτερες δυσχέρειες της οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης.

Ο διπλός αυτός στόχος αποτελεί τον πυρήνα των διαβουλεύσεων που ανελήφθησαν τότε μεταξύ των κοινοτικών οργάνων και των συνδικαλιστικών οργανώσεων κατά το 1981. Ο στόχος αυτός προβάλλεται και πάλι ιδίως στο από 23 Ιουνίου 1981 ψήφισμα του Συμβουλίου που δίνει συνέχεια στις πρώτες προτάσεις της Επιτροπής και στην από 4 Δεκεμβρίου 1981 έκθεση της επιτροπής διαβουλεύσεων. Η εν λόγω επιτροπή επισημαίνει τη σύμφωνη γνώμη της πλειοψηφίας των συνδικαλιστικών οργανώσεων όσον αφορά τα σχέδια που κατέληξαν στη θέσπιση των προσβαλλομένων μέτρων, κατόπιν διαβουλεύσεων με τα όργανα που ορίστηκαν προς το σκοπό αυτό: Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Δικαστήριο.

Αυτά είναι τα ουσιώδη στοιχεία του οικονομικού και κοινωνικού πλαισίου και τα κύρια χαρακτηριστικά της διαδικασίας επεξεργασίας που οδήγησαν στη θέσπιση των αμφισβητούμενων μέτρων. Το ιστορικό αυτό διευκολύνει την εξέταση της νομιμότητάς τους.

4. Στο πλαίσιο της προσφυγής τους οι προσφεύγοντες προβάλλουν ως λόγους ακυρώσεως

την παράβαση ουσιώδους τύπου και διάφορους ισχυρισμούς που αναφέρονται στην ουσιαστική νομιμότητα της αποφάσεως και του κανονισμού.

Ο τυπικός λόγος ακυρώσεως στηρίζεται στο ότι το Συμβούλιο δεν τήρησε την υποχρέωση που υπέχει από το άρθρο 190 της Συνθήκης. Συγκεκριμένα οι προσφεύγοντες φρονούν ότι, δεδομένου ότι πρόκειται για καθιέρωση *έκτακτης* εισφοράς λόγω κρίσεως, η θέσπισή της θα έπρεπε να διευκρινίζεται σαφώς. Με τα προσβαλλόμενα μέτρα όμως το Συμβούλιο αναφέρεται απλώς στις « ιδιαίτερες δυσκολίες της οικονομικής και κοινωνικής καταστάσεως ».

Ο λόγος αυτός δεν μπορεί να γίνει δεκτός. Η αναδρομή και μόνο στα κυριότερα στάδια που προηγήθηκαν της θέσεως σε ισχύ της αποφάσεως και του κανονισμού όπως τα εξέθεσα πιο πάνω, οδηγεί στη διαπίστωση ότι η επεξεργασία των εν λόγω μέτρων αποτέλεσε εξαρχής το αντικείμενο συνεννοήσεως μεταξύ των οργάνων και των αντιπροσωπευτικών συνδικαλιστικών οργανώσεων έτσι ώστε οι κύριοι ενδιαφερόμενοι γνώριζαν κάλλιστα τους λόγους της θεσπίσεώς τους. Αρκεί επομένως και η λακωνική αιτιολογία δεδομένου εξάλλου ότι πρόκειται για μέτρα γενικού χαρακτήρα και όχι για ατομικά μέτρα.

Κατά τα λοιπά πρέπει να σημειωθεί ότι ο κανονισμός αναφέρεται, όπως και η απόφαση, στις « ιδιαίτερες δυσκολίες της οικονομικής και κοινωνικής καταστάσεως », διευκρινίζει όμως τους δείκτες βάσει των οποίων υπολογίζεται το ποσοστό της εισφοράς. Η απαρίθμησή τους και μόνο είναι καθαυτή διαφωτιστική διότι δείχνει ότι η εισφορά στηρίζεται στη διαπιστούμενη απόκλιση μεταξύ των πραγματικών μισθών και της παραγωγικότητας, η οποία όπως είδαμε αποτελεί τον κρίσιμο παράγοντα της πολιτικής που έχει ως στόχο τον έλεγχο της αυξήσεως των δημοσίων δαπανών.

5. Για να αμφισβητήσουν τη νομιμότητα των προσβαλλόμενων πράξεων οι προσφεύγοντες προβάλλουν δύο άλλες ομάδες λόγων ακυρώσεως.

Προβάλλουν, πρώτον, παραβίαση της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης που μπορούσαν να έχουν οι υπάλληλοι για το ότι το Συμβούλιο θα τηρούσε την αρχή της παράλληλης εξέλιξης των αποδοχών των εθνικών και των κοινοτικών υπαλλήλων. Συγκεκριμένα φρονούν ότι με την ίδια τη λειτουργία της αρχής του παραλληλισμού, οι εθνικές πολιτικές μειώσεως των δημοσίων δαπανών έχουν αντίκτυπο στις αποδοχές των κοινοτικών υπαλλήλων. Η εισφορά που προστίθεται σ' αυτό τον αντίκτυπο βαρύνει το προσωπικό των Κοινοτήτων με μια διπλή επιβάρυνση παραβιάζοντας έτσι την αρχή του παραλληλισμού. Η αρχή όμως αυτή έχει επιτακτικό χαρακτήρα και μπορεί μεν να μετριαστεί όχι όμως και να θιγεί. Ο χαρακτήρας αυτός προκύπτει όχι μόνο από το άρθρο 65, παράγραφος 1, εδάφιο 2, που επιβάλλει στο Συμβούλιο να λαμβάνει υπόψη την « ενδεχόμενη αύξηση των μισθών στις δημόσιες υπηρεσίες » αλλά και από το ότι το Συμβούλιο εφαρμόζει παγίως αυτή τη διάταξη υπό τον έλεγχο του Δικαστηρίου. Δεν μπορεί λοιπόν, βάσει του άρθρου 65, να προβάλλεται ότι τηρείται η αρχή του παραλληλισμού και συγχρόνως να θεσπίζεται η εισφορά η οποία τη θίγει. Υπό την έννοια αυτή, η εισαγωγή του νέου δείκτη — οικονομική και κοινωνική *κατάσταση* — αντιβαίνει στην υποχρέωση του Συμβουλίου να προσαρμόζει τις αποδοχές στο πλαίσιο της οικονομικής και κοινωνικής *πολιτικής*.

Απομακρυνόμενο από την αρχή την οποία το ίδιο έθεσε και ακολουθεί από το 1972, το Συμβούλιο έπληξε ουσιαστικά τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη των κοινοτικών υπαλλήλων.

Οι προσφεύγοντες φρονούν, δεύτερον, ότι το Συμβούλιο καταχράστηκε διττώς τις αρμοδιότητες που του αναγνωρίζονται.

Διέπραξε πρώτον κατάχρηση εξουσίας διότι θέσπισε φόρο αλληλεγγύης βάσει του άρθρου 65 που προβλέπεται για την αναπροσαρμογή των αποδοχών.

Διέπραξε, δεύτερον, καταστρατήγηση διαδικασίας διότι θέσπισε νέο φόρο διά της οδού της αναθεώρησης που προβλέπει ο κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης και όχι διά της τροποποιήσεως του κανονισμού ad hoc 260/68 του Συμβουλίου, της 29ης Φεβρουαρίου 1968 (ΕΕ ειδ. έκδ., 01/001, σ. 115).

6. Αντικρούω εξαρχής την τελευταία αυτή αιτίαση. Συγκεκριμένα αρκεί να παρατηρηθεί, όπως παρατηρεί η Επιτροπή η οποία επικαλείται κυρίως τη δημοσιονομική ιδιαιτερότητα — όσον αφορά τον προσωρινό χαρακτήρα και τη βάση επιβολής — της εισφοράς, ότι το άρθρο 66α

— θεσπίστηκε από το Συμβούλιο με τήρηση των τύπων και των διαδικασιών που προβλέπουν το άρθρο 24 της Συνθήκης συγχωνεύσεως για την αναθεώρηση του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως και το άρθρο 13 του πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά το οποίο: « επί των αποδοχών, μισθών και λοιπών αμοιβών που καταβάλλουν οι Κοινότητες στους υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό τους, επιβάλλεται φόρος υπέρ των Κοινοτήτων »,

— προβλέπει ρητά ότι η έκτακτη εισφορά καθιερώνεται « κατά παρέκκλιση του άρθρου 3, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ) αριθ. 260/68 ».

Δεν θα ασχοληθώ περισσότερο με το λόγο ακυρώσεως περί καταχρήσεως εξουσίας. Συγκεκριμένα, όπως ορθά παρατήρησε η Επιτροπή, η εισφορά θεσπίστηκε βάσει του άρθρου 66α και όχι βάσει του άρθρου 65, όπως ανέφερα δε, σύμφωνα με τις αρμοδιότητες που απονέμουν στο Συμβούλιο οι συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 24 της Συνθήκης συγχωνεύσεως και 13 του πρωτοκόλλου.

Δεν μπορεί λοιπόν να γίνει δεκτός αυτός ο λόγος ακυρώσεως. Θεωρώ δε περιττό να εξετάσω τον ισχυρισμό των προσφευγόντων ότι η αναθεώρηση του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως έγινε υπό την πίεση ορισμένων κρατών μελών.

7. Οι άλλοι λόγοι ακυρώσεως που προβάλλουν οι προσφεύγοντες στηρίζονται πράγματι άμεσα ή έμμεσα στην παράβαση των διατάξεων του άρθρου 65 σχετικά με την αρχή του παραλληλισμού.

Για να δικαιολογηθεί το νόμιμο της εισφοράς δεν αρκεί το ότι τηρήθηκαν οι τυπικές επιταγές — όπως αποδεικνύεται παραπάνω — κατά την αναθεώρηση του κανονισμού που οδήγησε στη θέσπιση του άρθρου 66α.

Στην πραγματικότητα οι προσφεύγοντες αμφισβητούν το νόμιμο του εν γένει μέτρου, όπως προκύπτει από τη διάρθρωση του κανονισμού και της αποφάσεως και, πιο συγκεκριμένα, του νέου δείκτη — οικονομική και κοινωνική κατάσταση — και της εισφοράς που αποτελεί συνέπεια αυτού. Από αυτόν ακριβώς το συνδυασμό προκύπτει η παραβίαση της αρχής του παραλληλισμού, άρα και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης.

Έχετε αναγνωρίσει στο Συμβούλιο ευρεία εξουσία εκτιμήσεως στο πλαίσιο του άρθρου 65. Συγκεκριμένα έχετε κρίνει

« ότι η διάταξη αυτή παρέχει τη δυνατότητα στο Συμβούλιο να επιλέξει τα προσφορότερα μέσα και τύπους για την εφαρμογή μιας πολιτικής επί των αποδοχών σύμφωνα με τα κριτήρια που θέτει το άρθρο 65 » (υπόθεση 81/72, προαναφερθείσα, σκέψη 7).

Κατά συνέπεια του αναγνωρίσατε τη δυνατότητα να προσδιορίζει τη μέθοδο για την εφαρμογή της πολιτικής του όσον αφορά την αναπροσαρμογή, υπογραμμίζοντας πάντως ότι δεσμεύεται από τις σχετικές λεπτομέρειες που επιλέγει (υπόθεση 81/71, σκέψεις 8 και 9).

Έκτοτε το Δικαστήριο επιβεβαίωσε τον κανόνα αυτό τόσο με την απόφαση Επιτροπή κατά Συμβουλίου, 70/74 (Rec. 1975, σ. 795) σχετικά με την μέθοδο του 1972 όσο και με την προαναφερθείσα απόφαση 59/81, σχετικά με τη μέθοδο του 1976.

Επομένως, αφού το Συμβούλιο μπορεί να καθορίσει μια μέθοδο έπεται κατ' ανάγκη ότι μπορεί και να τη μεταβάλει. Αυτό αποτελεί συγκεκριμένα « νόμιμο τρόπο ασκήσεως, από το Συμβούλιο, της διακριτικής εξουσίας που του απονέμει το άρθρο 65... » (υπόθεση 70/74, σκέψη 21). Με την απόφαση 59/81 αναγνωρίσατε σιωπηρώς αυτή την εξουσία τροποποιήσεως, όσον αφορά την εφαρμογή από το Συμβούλιο της μεθόδου του 1976.

Από την απόφαση αυτή προκύπτει ωστόσο ότι η άσκηση της εν λόγω διακριτικής εξουσίας —υπόκειται σε διπλό περιορισμό που απορρέει από το εδάφιο 2 της παραγράφου 1 του άρθρου 65. Συγκεκριμένα το Συμβούλιο

— « οφείλει να ασκεί την πολιτική του αναπροσαρμογής των αποδοχών " στο πλαίσιο της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής των Κοινοτήτων" » (υπόθεση 59/81, σκέψη 20),

— « εκ του λόγου ότι λαμβάνει υπόψη και άλλα κριτήρια, δεν δύναται να αμελεί το ένα από τα δύο κριτήρια που αναφέρονται ρητώς στο άρθρο 65, παράγραφος 1, εδάφιο 2, δευτέρα περίοδος » (υπόθεση 59/81, σκέψη 22), δηλαδή την ενδεχόμενη αύξηση των μισθών στις δημόσιες υπηρεσίες και τις ανάγκες των προσλήψεων.

8. Όπως όμως προκύπτει από το καθόλου πλαίσιο εντός του οποίου ελήφθησαν τα μέτρα που θεσπίζει η απόφαση και ο κανονισμός, το Συμβούλιο ενήργησε εντός των ορίων στα οποία κρίνατε ότι υπόκειται.

Πράγματι τα μέτρα αυτά μεταφράζουν, στο κοινοτικό επίπεδο, την αποφασιστική μεταβολή προσανατολισμού της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής των Κοινοτήτων μετά τις αρχές του 1980, όπως είχα την ευκαιρία να επισημάνω προηγουμένως. Ανταποκρίνονται επομένως, από τη σκοπιά των κοινοτικών οργάνων και των αντιπροσωπευτικών συνδικαλιστικών οργανώσεων που τα ενέκριναν, στην επιθυμία να συμμετάσχουν οι κοινοτικοί υπάλληλοι, με μια έκτακτη επιβάρυνση φορολογικού χαρακτήρα, προσωρινή και περιορισμένη, στην προσπάθεια αλληλεγγύης στην οποία κλήθηκαν να αποδυθούν στα κράτη μέλη.

Υπ' αυτή την έννοια, το γεγονός ότι περιελήφθη νέος δείκτης στη μέθοδο αναπροσαρμογής που θεσπίζει η απόφαση δεν αποτελεί παρά τη λογική συνέπεια αυτής της επιλογής. Δεν είναι λοιπόν βάσιμο να επικρίνεται, αφού, όπως έχετε δεχθεί, το Συμβούλιο έχει πάντα τη δυνατότητα να λαμβάνει υπόψη και άλλα κριτήρια εκτός αυτών που αναφέρονται ρητά στο άρθρο 65, παράγραφος 1, εδάφιο 2, τελευταία περίοδος, εφόσον τουλάχιστον λαμβάνει υπόψη τα ρητώς αναφερόμενα (υπόθεση 59/81, προαναφερθείσα, σκέψη 22).

9. Δεν μπορεί εξάλλου να αμφισβητηθεί το νόμιμο των προσβαλλόμενων μέτρων με την επίκληση της καλούμενης αρχής του παραλληλισμού που προβάλλουν οι προσφεύγοντες.

Το γεγονός ότι η εισφορά έχει ως αποτέλεσμα, τουλάχιστον κατά τα πέντε πρώτα έτη, να προσθέσει διά της φορολογικής οδού, και άλλη επιπλέον επιβάρυνση σ' αυτή που προκύπτει ενδεχομένως από τη μετακύλιση στο κοινοτικό επίπεδο της πολιτικής λιτότητας που ακολουθούν τα κράτη μέλη δεν αρκεί για να χαρακτηρίσει ως παράνομη τη μέθοδο που θεσπίστηκε.

Συγκεκριμένα, ο παραλληλισμός τον οποίο επικαλούνται οι προσφεύγοντες δεν αποτελεί παρά ένα στοιχείο, που βεβαίως γινόταν πάντα δεκτό, των μεθόδων με τις οποίες δεσμεύτηκε το Συμβούλιο από το 1972 και εξής. Δεν πρό-

κειται λοιπόν παρά μόνο για μια παράμετρο που μετριάστηκε προοδευτικά και όχι για υπέρτερο κανόνα δικαίου. Επιβεβαίωση αυτού αποτελεί νομίζω η σκέψη που εκτίθεται πιο πάνω ότι δηλαδή η αύξηση των μισθών στις δημόσιες υπηρεσίες αποτελεί απλώς ένα από τα κριτήρια τα οποία λαμβάνει υπόψη το Συμβούλιο κατά την ετήσια αναπροσαρμογή των μισθών.

Οι προσφεύγοντες εξάλλου αντιλαμβάνονται τον παραλληλισμό υπό έννοια υπερβολικά στενή. Ο παραλληλισμός συνεπάγεται βεβαίως το ότι πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η εξέλιξη των αποδοχών στις εθνικές δημόσιες υπηρεσίες, αφορά όμως και τη συνεισφορά που ζητείται, χάριν αλληλεγγύης, από εκείνους που λαμβάνουν αυτές τις αποδοχές. Με άλλα λόγια, ο παραλληλισμός δεν σημαίνει μόνο παραλληλισμό των αποδοχών αλλά και της πρόσθετης προσπάθειας που καλείται, υπό διάφορες μορφές, να καταβάλει στα κράτη μέλη το σύνολο του ενεργού πληθυσμού.

Υπενθυμίζω κατά τα λοιπά ότι η προσωρινή αυτή συνεισφορά στηρίζεται σε αντικειμενικά κριτήρια εκτιμήσεως, τα πλήρη αποτελέσματα των οποίων θα φανούν μετά τη λήξη της πρώτης περιόδου των πέντε ετών, δηλαδή στις 30 Ιουνίου 1986. Θέλω να πω ότι αν οι εθνικές πολιτικές ελέγχου των δημοσίων δαπανών έχουν το προσδοκώμενο αποτέλεσμα, θα μειωθεί κατά τούτο η διαφορά μεταξύ της παραγωγικότητας και των μισθών η οποία προσδιορίζει το εφαρμοστέο ποσοστό της εισφοράς. Στο πλαίσιο αυτής της προοπτικής, το παράρτημα της απόφασης ορίζει στο σημείο III.2 ότι

« Έξι μήνες πριν από τη λήξη του πέμπτου έτους..., η Επιτροπή θα υποβάλει στο Συμβούλιο έκθεση για την εφαρμογή της μεθόδου, συνοδευόμενη από κατάλληλη πρόταση, σχετική ιδίως με τον τρόπο κατά τον οποίο λαμβάνεται υπόψη η οικονομική και κοινωνική κατάσταση από το έκτο έτος. »

Όλες αυτές οι σκέψεις μου επιτρέπουν να αντικρούσω το λόγο της ακυρώσεως περί παραβιάσεως της αρχής του παραλληλισμού. Με τον ίδιο συλλογισμό απορριπτέος είναι και ο λόγος ακυρώσεως που στηρίζεται στην παραβίαση της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης ενώ υπενθυμίζεται κατά τα λοιπά ότι τα προσβαλλόμενα μέτρα θεσπίστηκαν, όπως ανέφερα, ύστερα από μακρά διαδικασία διαβουλεύσεων με το σύνολο των αντιπροσωπευτικών συνδικαλιστικών οργανώσεων.

10. Προτείνω κατά συνέπεια

— να απορριφθεί η προσφυγή,

— να συμψηφιστούν τα δικαστικά έξοδα σύμφωνα με το άρθρο 70 του κανονισμού διαδικασίας.